

ÜLESTÕUSMISAJA SEITSMES PÜHAPÄEV AD 2021

Jh 17:18–23 (Sk 14:7–9; Ef 1:16–23)

18 Nii nagu Sina¹ läkitasid minu maailma, läkitan ka mina nemad maailma.

19 Ja ma pühitsen ennast nende eest, et ka nemad oleksid pühitsetud tões.

20 Aga ma ei palu üksnes nende eest, vaid ka nende eest, kes nende sõna läbi hakkavad minusse uskuma,

21 et kõik oleksid üks, nii nagu Sina, Isa, minus ja mina Sinus, et nemadki oleksid meis, et maailm usuks, et Sina oled minu läkitanud.

22 Ja mina olen andnud neile selle kirkuse, mille Sina oled andnud mulle, et nad oleksid üks, nii nagu meie oleme üks:

23 mina neis ja Sina minus, et nad oleksid täielikult üks, nii et maailm tunneks ära, et Sina oled minu läkitanud ja et Sa oled armastanud neid, nii nagu Sa oled armastanud mind.

Sissejuhatus

Kiriku pärimuse järgi on neljanda evangeeliumi autoriks apostel Johannes, keda evangeeliumis endas nimetatakse «jüngriks, keda Jeesus armastas». Johannes pärines Galileast Betsaidast, ta oli Sebedeuse ja Saloome poeg ning apostel Jaakobus Vanema vend. Pärimuse järgi elas ta ainsana Jeesuse kaheteistkümnest apostlist kõrge vanaduseni ning suri loomulikku surma.

Evangeeliumi lõpul sõnastab autor ühemõtteliselt oma kirjatöö eesmärgi: «Jeesus tegi jüngrite ees veel palju muid tunnustähti, mida ei ole sellesse raamatusse kirja pandud, aga need on kirja pandud, et te usuksite, et Jeesus on Kristus, Jumala Poeg, ja et teil uskudes oleks elu Tema nimes.» (Jh 20:30j) Kirikuisad järeldavad sellest, et Johannese evangeelium on kirjutatud aasta 100 paiku², tükk aega pärast kolme esimest evangeeliumi, mida autor tundis ja mida ta pidas vajalikuks täiendada eeskätt õpetuslikult seisukohalt.

Erinevalt kolmest esimesest evangeeliumist, mis põhiosas keskenduvad Jeesuse avaliku tegevuse viimasele aastale ning kujutavad seda jätkuva teekonnana Galileast Jeruusalemma, kus «viiakse lõpule kõik see, mis prohvetid on kirjutanud Inimese Pojast» (Lk 18:31), kõneleb Johannes kolmest erinevast korrast, mil Jeesus Galileast Jeruusalemma rändas, ning kuigi on mitmeid teiste evangeeliumidega kattuvaid

¹ EELK Kirikukäsiraamatu Lugemiste raamatus algab lugemine sõnadega: «Jeesus palvetas ja ütles: «Isa, nii nagu Sina...»»

² Uuemas kirjanduses on mitmeid autoreid, kes on Johannese evangeeliumi arvatava kirjutamisaja nihutanud märksa varasemaks, ajavahemikku aastast 40 kuni aastani 60.

jutustusi, on umbes üheksa kümnendikku Johannese evangeeliumis esitatud materjalist selline, mida ei leia ülejäänud kolmest.

Laias laastus jaguneb Johannese evangeelium kaheks suureks osaks, mida võiks pealkirjastada kui «Jeesus ja maailm» (Jh 1:19–12:36) ning «Jeesus ja Tema jüngrid» (Jh 13:1–21:25). Esimese osa raamistuseks on ühelt poolt üldine sissejuhatus kogu evangeeliumile (Jh 1:1–18) ning teiselt poolt pessimistlik kokkuvõte (Jh 12:37–50), milles tõdetakse, et «ehkki Jeesus oli nende silma all teinud nii suuri tunnustähti, ei uskunud nad siiski Temasse» (Jh 12:37).

Evangeeliumi keskseks teoloogiliseks teemaks on Selle tulemine, «kes tuleb ülalt» ja «on üle kõikide» (Jh 3:31) ning kes, olles «pärit Jumala juurest», «läheb tagasi Jumala juurde» (Jh 13:3). Just siin vastanduvad teravalt [vaenulik] maailm ja Jeesuse jüngrid, kusjuures tolle vaenuliku, jumalatu maailma esindajateks on paraku eeskätt need, kes peaksid olema Jumala omad ja kelle süü on seetõttu märksa rängem kui nende oma, kes on sündinud [vaimulikult] pimedana.³ Evangeeliumi proloogis väljendatakse seda sõnadega: «Ta tuli omade keskele, ent omad ei võtnud Teda vastu.» (Jh 1:11)

Vastandiks on need, kes Ta vastu võtavad – neile «andis Ta meelevalla saada Jumala lasteks» (Jh 1:12). Nagu Jumala igavene Sõna sai lihaks, sündides inimesena siia maailma, nii sünnivad Temas need, kes «usuvad Tema nimesse», igaveseks eluks. Jumala Poeg on tulnud alla maa peale (vrd nt Jh 6:33), et maapealsed võiksid Temas saada ülendatud taevasse. Temas on «taevas avatud» (vrd Jh 1:51) ning pärast oma ülestõusmist on Jeesus läinud taevasse, Isa juurde, tagasi, et seal omadele aset valmistada (Jh 14:2).

Kiriku traditsioon näeb Johannese evangeeliumi ka väga sakramentaalse tekstina: selle keskmes on algusest lõpuni nii ristimine kui armulaud⁴, millele lisandub jüngritele pattudest lahtimõistmise meelevalla andmine pärast Jeesuse ülestõusmist (Jh 20:22j).

Vähemalt analoogia tuletab Johannese evangeeliumi ülesehitus meelde ka vanakirikliku jumalateenistuse jagunemist katekuumenite ja usklite missaks.⁵ Esimese osa kõrgpunktiks oleks sellise vaatlusviisi puhul pimedana sündinu tervendamine (Jh 9) kui ettevalmistus ristimiseks ning Laatsaruse ülesäratamine surnuist (Jh 11) kui ristimise võrdpilt, mille kommentaariks sobivad Jeesuse poolt veidi hiljem öeldud sõnad: «Tõesti, tõesti, ma ütlen teile, kui nisuiwa ei lange maasse ega sure, siis see jääb üksi, aga kui see sureb, siis see kannab palju vilja. Kes oma elu armastab, see kaotab selle, ja kes oma elu vihkab selles maailmas,

³ Vrd Jh 9:41: «Kui te oleksite pimedad, ei oleks teil pattu. Aga et te nüüd ütlete: «Meie näeme», siis jääb teie patt teile.»

⁴ Kuigi Johannese evangeelium ei too erinevalt kolmest esimesest evangeeliumist meieni Püha Õhtusöömaaja kirjeldust.

⁵ See seletaks ka – arkaandistsipliini silmas pidades –, miks Johannes ei kirjelda Püha Õhtusöömaaga.

see hoiab selle igaveseks eluks. Kes tahab mind teenida, peab järgnema mulle, ja kus olen mina, sinna saab ka mu teenija.» (Jh 12:24–26) Evangeeliumi teine osa – usklike missa võrdpildina – keskendub viimasel õhtusöömaajal kõneldule ja toimunule, risti ja ülestõusmise müsteeriumile ning uuele elule, mis ulatub ajast igavikku (vrd Jh 21:22j).

Igal juhul tuleb Johannese evangeeliumi lugedes ja tõlgendades pidada meeles ühelt poolt pidevat vastuolu Jeesuse ja Tema omade ning vaenuliku, jumalatu maailma vahel, ning teiselt poolt seda, et evangeeliumis avalduvad usutõed Jeesuse, Jumala lihaksaanud Sõna kohta kõnelevad samaaegselt ka nendest, kes nagu Temagi «ei ole sündinud verest, ei liha tahtest, ei mehe tahtest, vaid Jumalast» (Jh 1:13).

Keelelisi märkuseid

Läkitasid – ἀπέστειλας – võiks tõlkida ka «oled läkitanud» (nagu 21. ja 23. salmis). Sõna ἀποστέλλω tähistab enamasti kindla ülesandega läkitamist (määramist).

Maailma – εἰς τὸν κόσμον – sõna κόσμος tähistab korrastatud ilmaruumi, maailma, ülekantult ka inimkonda, samuti maailma («selle ilma») asjadekorraldust; sellel sõnal võib olla ka negatiivne, vaenulik tähendusvarjund («jumalatu maailm»).

Läkitan – ἀπέστειλα – õigem oleks tõlkida «olen läkitanud» või «läkitasin». Kreeka keeles tarvitatakse selles lauses sõna ἀποστέλλω puhul mõlemal korral aoristi ajavormi.⁶

Pühitsen – ἀγιάζω – sõna ἀγιάζω – pühitsema – tähistab eeskätt millegi/kellegi Jumalale või jumalateenistuslikuks otstarbeks eraldamist, samuti puhastamist.

Oleksid pühitsetud – ὧσιν ἡγιασμένοι – võiks tõlkida ka «võiksid olla pühitsetud».

Tões – ἐν ἀληθείᾳ – sõna ἀλήθεια – «tõde» – koosneb eitavast eesliitest α ja verbist λαμβάνω – «varjul olema», «peidetud/tundmatu olema».⁷

Kes...hakkavad...uskuma – τῶν πιστευόντων – sõna πιστεύω – «uskuma», «[midagi] tõeks pidama», «[milleski] veendunud olema», «[millelegi oma] usaldust panema» – tuleneb verbist πείθω – «veenma», «veenduma», «veendunud olema», «usaldama», «usalduma», «kuulda võtma», «uskuma».

Oleksid üks – ἐν ὧσιν – võiks tõlkida ka «võiksid olla üks».

⁶ 1968. aasta piiblitõlkes: «olen nad läkitanud».

⁷ See tähendab, et tõde on kreeka keeles ja meeles miski, mis on (või vähemalt peaks olema) ilmselge, vastuvaidlematult äratuntav.

Usuks – πιστεύση – võiks tõlkida ka «võiks uskuda» või «võiks hakata uskuma».

Selle kirkuse – τὴν δόξαν – sõna δόξα tuleneb verbist δοκέω – «arvama», «mõtlemine», «[kellestki midagi] pidama» – ja tähendab «arvamus», «hinnang», tähistades sellest tulenevalt ka kellegi väärikust, auväarsust, hiilgust, sära, majesteetlikkust, aulisust.

Oleksid täielikult – ὧσιν τετελειωμένοι – võiks tõlkida ka «võiksid olla täielikult/ täiuslikult/lõpuleviidult». Sõna τελειώω tähendab «[midagi] lõpule viima», «[midagi] täide saatma», «[midagi] täiuslikuks tegema».

Tunneks ära – ἵνα γινώσκῃ – võiks tõlkida ka «võiks ära tunda». Sõna γινώσκω tähendab «tundma õppima», «tunda saama», «teadma», «mõistma», «taipama».⁸

Oled armastanud – ἠγάπησας – sõna ἀγαπάω, mis tähendab «armastama», «[kellelegi] head soovima», ka «[kellegi järele] janunema/õhkama».⁹

Sisuline analüüs

Jeesuse nn ülempreesterlik palve, mis seisab Johannese evangeeliumi 17. peatükis, järgneb Tema lahkumiskõnele, mille lõpul Jeesus kinnitab oma jüngritele, et kuigi neid ootavad ees samasugused ahistused, nagu Teda ennast, ei pea nad kartma, kuna Ta on maailma ära võitnud (Jh 16:33).

Ülempreesterlik palve algab sõnadega: «Isa, tund on tulnud, kirkasta oma Poega, et ka Poeg kirkastaks Sind, nagu Sina oled Talle andnud meelevalla kõigi olendite üle, et Ta annaks igavese elu igäühele, keda Sina Talle oled andnud.» (Jh 17:1j)

Sõna δοξάζω – «kirkastama» –, mida Jeesus kasutab selles palves viis korda (ning Johannese evangeeliumis kokku kaheksateist korda), nagu ka sõna δόξα – «kirkus» –, mida Johannese evangeeliumis on tarvitatud üheksateist korda, on üsna keeruline adekvaatselt tõlkida. See ei tähista mitte niivõrd kirkust sära või hiilguse mõttes, vaid pigem tunnustust ja tunnustatavust. Sõna δόξα ongi eesti keelde tõlgitud ka kui «tunnustus», «au», «austus», ning ehk võib selle tähendust kõige paremini, ilma seda sõna ennast kasutamata, väljendada Jeesuse lausega: «Minu roog on see, et ma teen Selle tahtmist, kes mu on läkitanud, ja lõpetan Tema töö.» (Jh 4:34)¹⁰

⁸ 1989. aasta Uue Testamendi tõlkes: «taipaks».

⁹ Sarnase tähendusvarjundiga on heebrea אָהַב – «armastama», «[kellegi järele] õhkama».

¹⁰ Vrd Jh 17:4j: «Mina olen Sind kirkastanud maa peal, lõpetanud töö, mille Sa mulle andsid teha, ja nüüd kirkasta ka Sina, Isa, mind enese juures selle kirkusega, mis mul oli enne maailma rajamist Sinu juures!»

Jeesus «kirkastab» oma Isa seeläbi, et teeb Tema tahtmist – Isa tahtmine on aga, et Tema Poeg annaks igavese elu neile, kelle Isa on Talle andnud. Isa omakorda «kirkastab» Poega sellega, et võtab Tema-poolse «kirkastamise» vastu, aktsepteerib Jeesuse andumust ja ohvrit ning tunnustab Teda seeläbi, et hoiab neid, kes on Ta vastu võtnud ja kes on Temas Isa poolt vastu võetud, kurja eest ning pühitseb neid tões.

Selle juurde kuulub jüngerite missioon jätkata Jeesuse tööd: «Nagu Sina läkitasid minu maailma, läkitan ka mina nemad maailma.» (Jh 17:18) Eelnevalt on Jeesus öelnud, et Ta ei palu Isal oma jüngerid maailmast ära võtta (Jh 17:15) – nad peavad olema maailmas samamoodi, nagu Jeesus ise tuli ja oli maailmas (vrd Jh 1:9jj), olemata enam ise osa [jumalatust] maailmast, kuna nad on juba Jumala Sõna tões pühitsetud (Jh 17:16j) ja puhastatud (vrd Jh 13:10; 15:2j).

Kui Jeesus kõneleb sellest, et Ta pühitseb ennast oma jüngerite eest, et nemadki oleksid pühitsetud tões (Jh 17:18), ei pea Ta silmas mitte üksnes oma ristiohvrit, vaid kogu oma elu ja olemuse täielikku, jäägitut suunatust Isale. Millegi või kellegi pühitsemine tähendab selle eraldamist Jumalale – Jeesus, inimeseks saanud Jumala Poeg, on oma Isaga üks, s.t mingit täiuslikumat pühitsemist ehk «Jumalale eraldamist» ei ole ega saagi olla. Jüngerite puhul – kuigi teistsugusel viisil – peab see tähendama sedasama: täielikku suunatust Jumalale, enda täielikku Temale üleandmist, mis on võimalik ainult tões, s.t Jeesuses Kristuses, sest Tema on tee ja tõde ja elu ja ükski ei saa minna Isa juurde muudu kui Tema kaudu (Jh 14:6).¹¹

Kui Jeesus oli veidi varem öelnud, et Ta palub üksnes oma jüngerite, aga mitte maailma eest (Jh 17:9), siis nüüd Ta täiendab või täpsustab: «Aga ma ei palu üksnes nende eest, vaid ka nende eest, kes nende sõna läbi hakkavad minusse uskuma.» (Jh 17:20) Siin ei ole vastuolu, kuna need, kes Jeesuse jüngerite sõna läbi hakkavad Temasse uskuma, ei ole samuti enam maailmast, vaid kuuluvad nende hulka, keda Isa on Talle andnud, et nad oleksid nii Tema kui Isa omad. See esialgu vastuoluna näiv vahetegemine on oluline selleks, et tuua rõhutatult esile jüngerite ülesanne ja vastutus: nüüd on nemad need, kes peavad Isa tööd jätkama ja selle lõpuni viima; Jeesus läkitab nad täpselt samamoodi, nagu Isa on Tema läkitanud.

See tähendab (meenutades lahkumiskõne lõpul antud hoiatust jüngerid ees ootava ahistuse kohta), et nagu Jeesuse, nii kuuluvad ka Tema jüngerite missiooni juurde kannatused. Kuigi Jeesuse ohver on ainulaadne, tähendab ka Tema jüngerite «pühitsemine», millest Ta kõneleb, valmisolekut anda ennast evangeeliumi tõe eest. Apostel Paulus, kes kutsus kristlasi tooma end Jumalale meelepäraseks ohvriks eeskätt meelearanduse ning Jumala tahte vastu vastava elu kaudu (Rm 12:1j), ütleb teisel enda kui Kristuse apostli kutsumusest kõneldes: «Nüüd ma rõõmustan oma kannatustes teie

¹¹ Vrd ka Jh 17:3: «Aga igavene elu on see, et nad tunneksid Sind, ainsat tõelist Jumalat, ja Jeesust Kristust, kelle Sina oled läkitanud.»

pärast, ja oma ihus ma täidan puuduvat osa Kristuse kannatustest Tema ihu, see tähendab koguduse heaks, kelle teenriks ma olen saanud Jumala korralduse järgi, mis mu kätte on antud teie heaks, et teile täielikult kuulutada Jumala sõna.» (Kl 1:24j)

Kristuse missiooni jätkamine ei ole võimalik ilma ühtsuseta Temaga ja isekeskis. Seda mitte ainult sellepärast, et ühtsuse puudumine muudaks jüngrite sõnumi kui mitte täielikult ebausaldusväärseks, siis vähemalt ebatõhusaks, vaid täiesti põhimõtteliselt ja määravalt seetõttu, et Kristuse missiooni keskseks sisuks ja eesmärgiks ongi ühtsus: Isa ühtsus Pojaga, kelle Ta on läkitanud; Poja ühtsus Isaga, kellele ja kelle tahte täitmisele on kogu Tema elu suunatud; jüngrite ühtsus Pojaga, kes on tee ja tõde ja elu ning väljaspool keda ei ole mingit teed, tõde ega elu,¹² ning Tema kaudu Isaga, kes just selleks ongi Poja maailma läkitanud, et need, kes Ta vastu võtavad, endaga lepitada ja oma lastena igaveseks eluks uuesti sünnitada; ja viimaks Kristuse omade ühtsus omavahel, kuna nad ei saa olla ühe Isa lapsed ilma Isa ja Poja ühtsust peegeldava täiusliku omavahelise ühtsuseta.

Jeesus näitab seda ka sõnadega: «Ja mina olen andnud neile selle kirkuse, mille Sina oled andnud mulle, et nad oleksid üks, nii nagu meie oleme üks: mina neis ja Sina minus, et nad oleksid täielikult üks.» (Jh 17:22j) Nagu öeldud, seisneb «kirkus», mida Jeesus siin silmas peab, täielikus suunatuses Jumalale ja Tema tahte täitmisel. Nii nagu see on Jeesuse kirkus, ei saa ka Tema jüngritel olla mingit muud (ega suuremat) au või kirkust kui enda täielik allutamine Jumala tahtele ja suunatus Temale, kes on nii meie olemasolu lähte- kui sihtpunkt.

Just see on midagi, mis võib veenda ka maailma: mitte ainult Jumala Pojast ja Temas teostunud lepitusest kõnelemine, vaid selles elamine. Kui Jeesus palub, et maailm võiks ära tunda, et Isa on Ta – sellesama maailma Jumalaga lepitamiseks ja päästmiseks – läkitanud, siis Ta nimetab ka tähtsaima, mis selle äratundmise võimalikuks teeb: «...et Sa oled armastanud neid, nii nagu Sa oled armastanud mind.» (Jh 17:23)

Armastus tähendabki täielikku, sisimast tulevat, aga ilmtingimata iseendast väljapoole voolavat – või pigem paiskuvat – suunatust sellele, keda armastatakse. Armastus on parima soovimine sellele, keda armastatakse, aga selle olemuslikuks osaks on ka armastatu järele janunemine ja õhkamine. Teades, millised me oma nõtruses, patus ja ebatäiuslikkuses oleme, on meil ehk raske uskuda, et täiuslik Jumal sellisel viisil meie järele januneks ja õhkaks, ent nii see on. Aga see pole veel kõik: alles siis saame jätkata Jumala Poja missiooni, mille Ta on meie kätte usaldanud, kui oleme nagu Tema valmis ennast samasuguses armastuses veel jumalatu maailma eest andma ning – teinekord veelgi suurema eneseületusena – kõigi nendega täielikult üheks saama, kes nagu meiegi kuuluvad Jumala laste ja Kristuse jüngrite hulka.

¹² Vrd 1Jh 5:12: «Kellel on Poeg, sellel on elu; kellel ei ole Jumala Poega, sellel pole elu.»

Jutluseks

Ülestõusmisaja seitsmes pühapäev kannab ladinakeelset nime *Exaudi* – «Kuule» –, mis pärineb pühapäevase missa vanakiriklikust algussalmist «Kuule, Issand, mu häält, kui ma hüüan Su poole, halleluuja. Sulle ütleb mu süda: Ma otsin Su palet. Sinu palet, Issand, ma otsin – ära peida oma palet mu eest, halleluuja, halleluuja.» (vrd Ps 27:7–9)

Pühapäeva vanakiriklikuks Evangeeliumiks (Jh 15:26–16:4) on Jeesuse töötus jüngritele saata neile Trööstija (Lohutaja), Tõe Vaim, kes annab Temast ja Isast tunnistust ning kinnitab Issanda omasid ka siis, kui neid taga kiusatakse. Vanakiriklikuks Epistlikuks (1Pt 4:7–11), on apostli manitsus kõigi asjade lõpu lähedust silmas pidades olla arukad ja ustavad Jumala armu heade majapidajatena.

EELK Kirikukäsiraamatu lugemiskava järgi on kolmanda lugemisaasta Vana Testamendi lugemiseks (Sk 14:7–9) prohvet Sakarja ettekuulutus Issanda päevast, mis toob karistuse paganaile ning lunastuse ja õnnepõlve Jeruusalemmale ja selle rahvale. Kolmanda lugemisaasta Epistlis (Ef 1:16–23) tänab apostel Paulus Jumalat Efesose kristlaste eest ning palub, et Issand kingiks neile oma Vaimu läbi tötundmist, tarkust ja valgust, nii et nad võiksid teada, «milline lootus on Tema kutsumises, milline on Tema pärandi rikkus pühade sees ja milline on Tema väe võrratu suurus».

Kuna ülestõusmisaja seitsmes pühapäev jääb Taevaminemispüha ja Nelipüha vahele, on selle keskseks teemaks Püha Vaimu ootus. EELK Kirikukäsiraamatu Jumalateenistuste raamatus öeldakse pühapäeva sisse juhatades: «Enne taevaminemist lubas Kristus oma jüngritele Püha Vaimu ja julgustas neid ootama selle töötuse täitumist. Kristuse tötatud Püha Vaim loob kontakti taevasse läinud Issanda ja jüngrite (koguduse) vahele ning peletab hirmu. Püha Vaimu läbi saavad kristlased osa Kristusest ja Tema toodud lunastusest».

Kolmanda lugemisaasta Evangeelium avab nii Kristuse taevasseminekule kui tegelikult mitte niivõrd Püha Vaimu väljavalamisele eelnenud, kuivõrd järgnenud ajajärguga seonduva veidi teise kandi pealt: keskseks ei ole siin mitte jüngrite vahekord Jeesuse ja Isaga, ega isegi mitte nende omavaheline ühtsus, kuigi Jeesus pöörab viimasele selgelt tähelepanu, vaid jüngrite läkitamine Jeesuse missiooni jätkajatena ja nende usaldamine Isa kätte just seda silmas pidades.

Jeesus läkitab oma jüngrid samamoodi, nagu Isa on Tema läkitanud. Sellesama eesmärgiga – et maailm võiks Temasse uskuda ja Temasse uskudes igavese elu pärida (vrd Jh 17:1 ja Jh 20:31, samuti Jh 3:16) – ja samal viisil, s.t täielikult Isa tahtmist täites Teda kirkastades ning end Isale üle andes ja [vajadusel] lõpuni ohvriks tuues ennast pühitsedes. Jeesuse vastuvõtmise läbi ja Temasse uskudes Jumala lapseks saamine ei ole mitte ainult (või niivõrd) privileeg, vaid ka (või eeskätt) kutsumus ja ülesanne.

Jutluse võib ehitada üles näiteks järgmiste punktidenä:

1. Jeesus on kogu oma eluga oma Isa «kirgastanud», s.t andnud ennast täielikult üle Tema tahte teenistusse. Isa tahe on igavene elu kõigile, kes Ta Poja vastu võtavad ja Temasse usuvad.
2. Et täita oma missiooni, on Jeesus ennast «pühitsenud» – nii seeläbi, et kogu Tema elu on algusest peale ja jäägitult suunatud Isale, kui ka seeläbi, et Ta annab ennast lõpuni, inimeste eest lepitushohvrina surres. Jeesuse missioon peab aga jätkuma: nagu Isa on läkitanud Tema, nii on Tema läkitanud oma jüngrid, et maailm võiks nende sõna peale Temasse uskuma hakata, nõnda Temas teostunud päästest ja Tema kingitavast igavesest elust osa saades.
3. Kristuse jüngrid jätkavad Tema missiooni Tema sõna, s.t evangeeliumi kuulutades – aga mitte ainult sõnadega kuulutades, vaid kogu oma olemusega elades. Kui vaja, siis ka ennast ohvriks tuues – eeskätt aga seeläbi, et nendegi elu on täielikult suunatud Jumalale ja Tema tahte, mille üheks möödapääsmatuks väljenduseks on ka Kristuse jüngrite omavaheline ühtsus ja armastus. Jeesuse palve on, et maailm võiks ära tunda, et Isa armastab Jeesuse omi samamoodi, nagu Ta armastab Teda. Et maailm aga tõepoolest võiks selle ära tunda, selleks peavad need, keda Tema on armastanud, valinud, kutsunud ja läkitanud, sedasama armastust nii kuulutama kui elama.